

پایه :	۵	موضوع :	قرآن ۵
تاریخ :	۹۱/۰۶/۱۲	ساعت :	۱۸

پاسخنامه مدارس شهرستان

نام کتاب: تفسیر نمونه سوره‌های مبارکه (یس - صافات - ص - زمر - هجرات)

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آفر نمره داده نمی‌شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

سؤالات تستی:

* فانما «فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ» (صافات/۱۹)

۱. عبارت «زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ» اشاره به کدام ویژگی رستاخیز دارد؟ ج ۱۲۹

أ. نفع صور اول ب. دردناک بودن آن ج. ناگهانی اتفاق افتادن آن د. نفع صور واحده

۲. در آیه «فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ» (صافات/۱۷۴) مقصود از «حِينٍ» چه زمانی است؟ أ ۱۶۵

أ. زمانی که فرمان جهاد برسد ب. قیامت

ج. زمانی که عذاب الهی نازل شود د. قیام امام زمان (علیه السلام)

۳. هدایت تشریحی به معنای جنبه همگانی دارد و هیچ قید و شرطی در آن نیست. ب ۲۲۶

أ. ایصال به مطلوب ب. ارائه طریق ج. فطرت د. اعطای حق

* «وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ» (زمر/۱۰)

۴. آیه شریفه مذکور به کدام دستور الهی اشاره دارد؟ أ ۲۱۳

أ. هجرت از مراکز شرک و آلوده به گناه ب. سفر به مکان‌های تاریخی

ج. گسترش زمین‌های کشاورزی د. افزایش شوکت اسلام با کشورگشایی

سؤالات تشریحی:

۱. دو فایده مهم مترتب بر سوگندهای قرآن را ذکر نمایید. ۷۹

۱. تأکید روی مطلب ۲. بیان عظمت چیزی که به آن سوگند یاد می‌شود.

* «وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ». (یس/۴۵)

۲. مابین ایدیکم و ما خلفکم اشاره به چه دارند؟ ۹۵

ما بین ایدیکم: مجازات‌های دنیا ما خلفکم: مجازات‌های آخرت

* «لَا فِيهَا عَوقُولٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ». (صافات/۴۷)

۳. غول و ينزفون را ترجمه کرده، مقصود از ينزفون را در این آیه شریفه توضیح دهید. ۱۳۶

غول: در اصل به معنای فساد است که به طور پنهانی در چیزی نفوذ می‌کند. ينزفون: در اصل از ماده نzf به معنی از بین بردن چیزی به صورت تدریجی، گرفته شده و در اینجا منظور از بین رفتن تدریجی عقل و رسیدن به حد سکر است که در مورد شراب ظهور بهشت مطلقاً وجود ندارد، پس چنین شرایطی نه از عقل می‌کاهد و نه تولید فساد می‌کند.

* «أَذَلَّكَ حَيْرٌ نُزُلًا أَمْ شَجَرَةُ الرَّقُومِ * إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ». (صافات/ ۶۳-۶۲)

۴. چگونه زقوم مایه آزمایش ستمگران شد؟ با توجه به آیات قرآن، سه ویژگی درخت زقوم را بنویسید. ۱۴۰-۱۳۹
هنگامی که ستمگران نام زقوم را شنیدند، به استهزاء پرداختند، از این رو وسیله‌ای برای آزمایش آنها شد.
۱. در قعر جهنم می‌روید ۲. شکوفه‌های آن ماندن سرهای شیاطین است ۳. خوراکی مجرمان است.

* «إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفَلَكِ الْمَشْحُونِ * فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ». (صافات/ ۱۴۱ و ۱۴۰)

۵. این آیات در مورد کدام یک از انبیای الهی است؟ معنای اصلی «أَبَقَ» و «فَسَاهَمَ» چیست؟ ۸-۱۵۷

در مورد حضرت یونس (علیه السلام)

ابق: از ماده اباق به معنای فرار کردن بنده از مولای خود.

ساهم: از ماده سهم به معنای تیر قرعه کشی است.

۶. آیه شریفه «أُولَى الْأَيْدِي وَالْأَبْصِرِ» (ص/ ۴۵) که یکی از اوصاف پیامبران الهی است به چه معناست؟ توضیح دهید. ۱۹۰

یعنی: این پیامبران دارای درک و تشخیص و بینش قوی و قوت و قدرت کافی برای انجام کار هستند و در واقع این دو صفت (دست و چشم) کنایه از دو صفت علم و قدرت است.

* «قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ» (زمر/ ۱۵)

۷. تفسیر آیه شریفه را مختصراً بیان کنید. ۲۱۴

زیانکاران واقعی نه از سرمایه عمرشان نتیجه‌ای گرفته‌اند و نه از وجود خود بهره‌ای گرفته‌اند و نه خانواده و فرزندان، وسیله نجات آنان یا مایه آبرو و شفاعتشان هستند.

* «اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ طَهُوْهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ». (زمر/ ۶۲)

۸. هر کدام از قسمت‌های این آیه به چه نوع توحیدی اشاره دارد؟ ب. مشرکان در کدام یک انحراف داشتند؟ ۲۳۸

أ. این قسمت «اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ» از آیه شریفه به توحید خالقیت، یعنی: تنها خداست که خلق کننده جهان است اشاره دارد.

این قسمت «وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ» از آیه شریفه توحید ربوبیت، یعنی: تنها خداست که حافظ و نگهبان و مدبر کارهاست و در مشکلات تنها به او باید پناه برد. ب. مشرکان در توحید ربوبیت انحراف داشتند و گاه بتها را نیز حافظ و نگهبان و مدبر می‌دانستند.

* «وَإِنْ طَآئِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا». (حجرات/ ۹)

۹. ضمن بیان شأن نزول آیه، مقصود از اقْتَتَلُوا را در این آیه بنویسید. ۴۸۶

شأن نزول: میان دو قبیله اوس و خزرج اختلاف افتاد و سبب شد که گروهی از آن دو به جان هم بیفتند و با چوب و کفش یکدیگر را بزنند. آیه نازل شد و راه برخورد با چنین حوادثی را به مسلمانان آموخت.

اقتتلوا: از ماده قتال به معنی جنگ است ولی در اینجا قرائن گواهی می‌دهد که هر درگیری و نزاعی را شامل می‌شود.